

2. Фінансування базового доходу населення вимагає перегляду державної стратегії соціального захисту, широкого прийняття цієї ідеї суспільством та політичної волі уряду.

3. На основі наявних даних очевидна потенційна ефективність використання ідеї базового доходу в умовах сучасного етапу розвитку вітчизняної економіки. Для подальшого дослідження необхідна наявність верифікованих даних для врахування загальної величини фінансування соціальних витрат бюджетів усіх рівнів та даних оцінки активів соціального призначення.

Література

1. Ідея звільняючого безумовного основного доходу. URL : http://www.psgd.info/files/publications/extern/bge_book_10.pdf.

2. Basic Income Earth Network (BIEN): офіційний сайт. URL: <http://basicincome.org>.

3. Пранаб Б. Чи допоможе бідним країнам загальний базовий дохід? / URL : <http://bastion.tv/news/chi-dopomozhe-bidnim-krayinam-zagalnij-bazovij-dohid/>.

4. Корчинська О. О. Безумовний базовий дохід як інструмент управління бідністю. *Інтелект XXI*. 2018. № 2. С. 98–101.

5. Длугопольський О. В., Длугопольська Т. І. Концепція безумовного базового доходу як альтернатива бісмарківській моделі держави добробуту: від теоретичних студій до експериментальних практик. *Економіка: реалії часу*. 2017. № 2(30). С. 32–46.

6. Гевлич І. Г., Гевлич Л. Л. Базовий дохід в контексті вирішення проблем соціального захисту населення України. *Економіка і організація управління*. 2016. № 2 (22). С. 146–154.

7. Ставицький А. Застосування концепції безумовного доходу в економіці України. *Економіка*. 2016. № 1 (178). С. 29–34.

УДК 378.4

ТРЕНДИ ОБЛІКОВОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Л. Л. Гевлич

Динаміка економічних процесів в Україні та світі, інформатизація суспільства та бізнес-процесів, виклики ринку праці у ХХІ сторіччі обумовлюють необхідність реформування системи підготовки фахівців у сфері обліку, зокрема, у рамках вищої освіти.

Подальший розвиток професійної підготовки майбутніх бухгалтерів слід досліджувати за двома напрямками:

- 1) оптимізація сутності освітніх програм;
- 2) удосконалення методики викладання.

Щодо першого напрямку має бути збережений розумний баланс між формуванням фахових компетентностей в рамках суто облікових дисциплін та вихованням дослідника, здатного до постійного оновлення отриманих теоретичних знань та удосконалення практичних навичок.

Сучасність вимагає від будь-якої професії lifelong learning як «діяльності з навчання, здійснюваній протягом життя, з метою вдосконалення знань, умінь і компетенцій як в інтересах особистісного, громадянського і соціального розвитку, а також/або для отримання роботи» [1]. Особливо ця тенденція важлива в обліковій професії з урахуванням швидких змін в умовах господарювання, облікових технологіях та законодавчій базі.

Так само динамічно слід коректувати і освітні програми для урахування викликів ринку праці. Необхідною при цьому є тісна співпраця проектних груп та стейкхолдерів освітнього процесу, насамперед, потенційних та реальних роботодавців. Експертиза освітніх програм за їх участі, якщо вона не є формальною, є фідбеком бізнес-спільноти на

якість підготовки облікових фахівців. Найоптимальнішим варіантом такої співпраці наразі називають дуальну освіту як узгоджену взаємодію освітньої та виробничої сфер у підготовці кваліфікованих кадрів. У вітчизняних реаліях дуальна освіта стає також засобом оптимізації державного фінансування галузі вищої освіти за рахунок спільнокошту з боку держави (громади) та фізичних і юридичних осіб, зацікавлених у майбутньому фахівцеві. Міністерство освіти і науки України на сьогодні є прихильником такої форми освітнього процесу та виокремлює такі переваги її застосування: організація співпраці соціальних партнерів; розробка законодавчого підґрунтя для визнання національних стандартів якості професійної освіти; навчання учнів під час трудової діяльності; залучення кваліфікованого персоналу з виробництва до педагогічної діяльності; здійснення інституційних досліджень і консультування в галузі моніторингу якості надання освітніх послуг та оновлення освітніх стандартів; можливість врахування конкретних запитів підприємств до змісту та якості освіти [2]. Поки що дуальна освіта застосовується в якості експерименту у системі професійної (професійно-технічної) освіти України та широкий світовий досвід її впровадження є досить показовим.

На жаль, у намаганнях сформувати високопрофесійних вузькопрофільних фахівців не завжди враховуються потреби ринку праці XXI сторіччя щодо наявності у них певних skills, а саме: комплексного багаторівневого рішення проблем (Complex problem solving); критичного мислення (Critical thinking); креативності у широкому сенсі (Creativity); уміння управляти людьми (People management); взаємодії з людьми (Coordinating with others); емоційного інтелекту (Emotional intelligence); формування власної думки та прийняття рішень (Judgment and decision-making); клієнтоорієнтованості (Service orientation); вміння вести переговори (Negotiation); гнучкості розуму (Cognitive flexibility) [3]. Наразі вказані уміння не повністю враховані у стандартах вищої освіти рівню бакалавр за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», а відповідно, і в освітніх програмах вітчизняних ЗВО. Особливо це стосується таких skills, як емоційний інтелект, клієнтоорієнтованість, вміння вести переговори.

Що стосується методики викладання, слід наголосити на можливо більш широкому використанні елементів смарт-освіти, заснованої на принципах: використання актуальної інформації; організації самостійної пізнавальної, дослідницької, проектної діяльності студентів; реалізації навчального процесу в розподіленому середовищі навчання, зокрема, із використанням системи дистанційного навчання та навчання в професійному середовищі; гнучких освітніх траєкторій [4]. Саме смарт-освіта дозволяє подолати дискримінацію щодо доступу до навчання, бо застосування ІТ-технологій дозволяє займатися у будь-який час з індивідуальною інтенсивністю та ефективністю. На допомогу засобам дистанційного навчання приходять on-line-курси або їх цикли (платформи). В рамках смарт-освіти доцільним є широке використання індивідуальної, наукової, проектної діяльності із залученням професійної спільноти. Навички самоосвіти як в рамках отримання першої вищої освіти, так і в рамках подальшого перенавчання чи підвищення кваліфікації закладають можливості постійного збереження високого професійного рівня в умовах динамічних економічних процесів та соціального середовища. До того ж саме такі форми навчання є оптимальним шляхом формування та розвитку нових skills.

За результатами вищевикладеного можна зробити висновок, що реформування облікової освіти в Україні має відбуватися як у напрямку оптимізації сутності освітніх програм, так і щодо удосконалення методики викладання. Lifelong learning, дуальна та смарт-освіта є способами вирішення поставлених завдань в обох напрямках удосконалення підготовки фахівців за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».

Література

1. Making a European Area of Lifelong Learning a Reality. URL : [http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/cult/20020122/com\(2001\)678_en.pdf](http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/cult/20020122/com(2001)678_en.pdf).
2. Дуальна освіта. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnichna-osvita/dualna-osvita>.
3. Робота майбутнього: 10 навичок, які будуть затребувані в 2020 році. URL : <https://ukr.media/science/280897/>.
4. Гуревич Р., Кадемія М. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. Теорія і практика управління соціальними системами. 2016. № 4. С. 71–78.